

چارەنووسی شارەکه‌یان نادیاره .. که‌رکووکیه‌کان: به‌رپرسه کورده‌کان شارەکه‌یان فرۆشتووین

رپۆرت: ستیخان شەمزینانی

Shamzini 79@hotmail.com

ماوه‌یه‌کی زۆره له‌نیوه‌نده‌کانی راگه‌یاندن و له‌ئاستی جه‌ماوه‌رییدا باس له‌وه ده‌کریت به‌رپرسیانی سیاسی کورد پهمانه‌ندیان نیشانداوه له‌سه‌ر بپاری دواخستنی جیبه‌جیکردنی مادده‌ی سه‌دو چل، ده‌نگۆی نه‌وه هه‌یه مام جه‌لال له‌گه‌شته‌که‌ی دوو هه‌فته‌ی رابردوویدا بۆ وڵاته‌یه‌کگرتوووه‌کانی نه‌مه‌ریکا ملکه‌چی سه‌رگرده‌یه‌تی کوردی بۆ بپاری نه‌مه‌ریکیه‌کان دووپات کردۆته‌وه له‌مه‌ر دواخستنی جیبه‌جیکردنی مادده‌ی سه‌دو چل و یه‌کلای کردنه‌وه‌ی چاره‌نووسی نادیا‌ری شاری که‌رکووک که خالی نا‌کووکیه‌کانی ناوخۆیی و ناوچه‌یه‌یه. جگه له‌مه‌ش لی‌ره له‌وئ باسیش له‌وه ده‌کریت که سه‌رکرده‌کانی کورد ته‌سلیمی گوشاری ده‌وله‌تانی عه‌ره‌بی بوون له‌مه‌ر نه‌وه مادده‌یه، چاودیرانی سیاسی وایده‌بینن که هی‌واشی وسستی له‌جیبه‌جیکردنییدا به‌لگه‌یه‌که بۆ سازشکردن له‌سه‌ر مادده‌ی سه‌دو چل.

جه‌ماوه‌ری کوردستان له‌پیشانه‌وه که‌رکووکیه‌کان ره‌شبینن له‌جیبه‌جیکردنی بر‌گه‌کانی نه‌وه مادده‌یه له‌کات و واده‌ی دیاریکراوی خۆیدا، هه‌ندیکیان له‌قه‌ناعه‌تیکدان ده‌یان سالی‌ش له‌به‌رده‌ستدای ب‌ه‌م می‌کانیزمه‌ی هه‌نوکه چاره‌نووسی نه‌وه ناوچه داب‌راوانه له‌ نی‌وانیاندا شاری که‌رکووک یه‌کلای نابیته‌وه. ژماره‌یه‌کی ب‌یشوو‌ماری هاو‌ولاتیانی کوردستان به‌تایبه‌ت دانیش‌توانی شاری که‌رکووک پ‌یانی‌وايه سه‌رکرده‌کانی کورد شارەکه‌یان فرۆشتوو و له‌به‌رخاتری به‌رزه‌وه‌ندیی خۆیان ئاماده‌ن واز له‌ چاره‌نووسه‌که‌ی به‌ین به‌بی گویدانه ه‌یج به‌هایه‌کی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانی و بی ه‌یج هه‌ستکردنیکی می‌ژوو‌یی و لی‌پرس‌راویه‌تیکی وێژدانی و نه‌خلافی. هه‌ندیکی تر له‌هاو‌ولاتیان باس له‌وه ده‌که‌ن که پارتی و یه‌کی‌تی له‌ده‌مه‌یک س‌ال‌ه‌ویه وازیان له‌ که‌رکووک هی‌ناوه، هه‌رجی تر بکه‌ن ته‌نیا خه‌له‌تان‌دن و چه‌واشه‌کردنی خه‌لکه.

یاسین مح‌مه‌د – وتی: به‌د‌ل‌نی‌اییه‌وه شارەکه‌مان فرۆش‌راوه، نه‌گه‌ر وانیه‌یه بۆچی له‌م مانگ بۆ نه‌وه مانگ و له‌م سال بۆ نه‌وه سال ده‌ستی ده‌ستیمان پ‌ی‌ده‌کریت و که‌س نازانیت که‌رکووک سه‌ر به‌ده‌وله‌تی ع‌یرا‌قه یان حکومه‌تی هه‌رێم، که‌سیان خۆیان نا‌که‌ن به‌خاوه‌نی له‌خزمه‌تگوزارییدا، به‌لام که‌ د‌ی‌ته سه‌ر نه‌وته‌که‌ی خاوه‌نی زۆره، به‌لام وایله‌ها‌توو که پارتی و یه‌کی‌تی له‌باسی که‌رکووک که‌وتووون چونکه له‌وانه‌یه له‌به‌رامبه‌ردا شتی تریان وه‌رگرت‌یت.

ئاواز سه‌مه‌د- وه‌ک دانیش‌توو‌یه‌کی کوردی شاری که‌رکووک به‌رامبه‌ر به‌چاره‌نووسی شارەکه‌ی ره‌ش‌بینه و پ‌ی‌ی‌وايه کورد له‌شاره‌که‌دا زۆر که‌مه‌ترخه‌م بووه و ده‌لیت: به‌راستی لایه‌نه کوردیه‌یه‌کان له‌که‌رکووک‌دا سه‌رقا‌لی حیزبایه‌تی ته‌سکن، هه‌ر فریای نه‌وه ده‌که‌ون مو‌حاجه‌ره‌ی

شەقامەكان بۇياخى سەوز و زەرد بىكەن يان پەيكەرى شەھيدان دابنن.

ھەممۇ جادەو ناوى قوتابخانە و مەزگەوتەكانىشيان لەنڧوان خۇياندا دابەشكردوودە لەوھشدا پەنجا بەپەنجا دەكەن، ھەندىك وردە بەرپرسىارو وردە كادرى حىزبى پەيدابوون بژيوييان چۆتە سەر ئەم حالەتەو و ھەز دەكەن ھەتا ھەتايە وەزى كەركووك ھەروا بىت بۆتەوھى دەگيان مسۆگەر بىت و چۆن دەيانەوئىت وابت.

مەسعود قادر — دەئىت: يەكلايى كردنەوھى چارەنووسى شارى كەركووك گرى و كۆسپ و تەگەرەى زۆرى لەبەردەمدايە، لەوانە لەناو شارى كەركووكدا بەرەى توركمانى و ھەندى عەرەبى رەگەزپەرست ھەن كە بەھەموو توانايەكيانەو بارودۆخەكە دەشيوئىن، لەئاستى عىراقىشدا حكومەتى عىراقى و كاربەدەستانى عەرەب كۆسپ و تەگەرە دروستدەكەن.

لەدنىاي عەرەبىيەو كىشەى زۆر بۆ كەركووك دروست دەكرىت، توركياو ئىران ئەوانىش ھەر كىشە دروست دەكەن، لەھەموو لايەكەو كىشە بۆ گەرەنەوھى شارى كەركووك بۆ سەر كوردستان دروست دەكرىت، دواتریش سياسەتى كوردیش ھەلەيە و لەجىگەى خۇيدا نىيە چونكە دواى چوار سال بەسەر ئازادكردنى كەركووك پروسەى گىرانەوھى ئەم شارە بۆ ناو چوار چۆو كوردستان يەك ھەنگاو نەچۆتە پىشەو.

سۆزان جەوھەر — وتى: ئەو بەرپرسانەى لەدەستيان ھات شەرى ناوخۆ ھەلگىرسىن و ھەزاران گەنجى بىتاوان بەكوشتن بەدن و ھەزاران كەسەش لەولاتەكەى خۇياندا ئاوارەبەكەن لەومەزىاتريان لەدەستى و بەئاسانى و بى پارايى دەتوانن شارىكى وەك كەركووك بفرۆشن. ئەو حىزبانەى دەرگەوت نىوانىوى سەرگردايەتییەكانيان فايلىيان ھەبو و لە كەسەشيان نەپرسراوئەو ئاسانىشە بەلایانەو كەركووك لەسەر سىنىيەك پىشكەشى عەرەب و تورك بىكەن لەبەرخاترى خۇيان و مانەوھيان لەكورسى دەسەلات و پارەخواردندا. بەقەناعەتى من ئەو ھەوالانە راستن كە باس لەو دەكەن سەرگردەكان كەركووكيان فرۆشتوود.

*مەرۆف كاتىك بە شەقام و كۆلەكانى كەركووكدا دەگەرپىت و چاودەگىرپىت بەو دیمەنانەى دىنە بەردەمى ھەست بەوھناكات نەك لەشاردا نىيە بەلگو لەگوندیشدانىيە بەلگو لەھەموو پروويەكەو لەكامپى ئاوارەكان دەچىت، تەنانەت لای كوردەكانى شارەكە بەتايەتەى ئەوانەى لە يارىگا(ملعب) شارى كەركووكدا دەژىن زاراوھىەكى سەير داھاتوو ئەویش ئاوارەكانى كەركووكە، سەيرە ئەو يەكەمجارە لەدنىادا بىبىستىت مەرۆف لەشارەكەى خۇيدا ناوى ئاوارەى لىئىنرپىت.

سىماى پىكەنەن ديار نىيە، گەرماو ھەزارى خەلگى تەواندۆتەو، وەك پىرەمىردىكى دىنا دىدە پىي و تەم خەلگى ئەشارە بىدەرەتان و ھەزارن دەئىي خۆل و دۆ كراو بەسەرياندا. لەگەل ھەموو ئەمانەشدا خەلگى شارەكە چاويان لەچارەنووسى كەركووكە كە ناخۆ بەرەو كام ئاقار دەروات و ئاكام كەشتىيەكەيان لەكام كەنار لەنگەر دەگرپىت؟

سالار كەمال — ھاوولەتییەكى شارى كەركووكە دەئىت: بىروام بەھىچ نەماو، كوا دروشمى يان كەركووك و خانەقەن يان تاماوين دەجەنگىن؟ كوا شىعارى كەركووك دل يان قودسى كوردستانە؟ كوا پىرۆزى كەركووك كە سويندىيان پىدەخوارد؟

نەخىر ئەوانە ھەر خەلگ پەمپدان بوو، ھەر چەواشەكردنى خەلگ بوو، ھەر پى رابواردن بوو، ئەگەرنا ئىستا گەيشتوونەتە پلەو پايەو نانى خۇيان و ئامادەنەن نەك لەبەر چاوى كالى كەركووكىيەكان بەلگو لەبەرخاترى ھىچ كەسەك لەخۇيانى تىك بەدن.

بەرپرسىكى حىزبى لەشارى كەركووك كە نەيوست ناوى خۆى ئاشكرا بكات وتى: بەئى زۆر راستە، بەداخوھە ئىمە لەشارى كەركووكدا

فەزلى حىزبایەتیمان داو بەسەر كوردایەتیدا، بەئى ئەو راستە حىزبایەتە تەسك رۆلى خراپى بىنيو و شتى زۆرى لەدەستداوين و

لەزۆر دەستكەوت و پاشەكەوتى بەنرخ بىبەشى كردووين، بەلام ئەو ھەرگىز راست نىيە كە سەرگردايەتەى كورد كەركووكى فرۆشتبىت،

ئەم شتە قابىلى قبول نىيەو ھەرگىزىش شتى و پروونادات بەلام گەراندەوھى كەركووك بۆسەر كوردستان كارىكى و ئاسان نىيە وەك

ھەندىك كەس لىي تىگەيشتوون.

فۆتۆ: كامەران نەجم